

ति. — caus. *hinsetzen lassen*: आधापयति Kāuṣ. 75. — desid. *anlegen wollen*: अग्रिम् TBu. 1, 1, 2. zu geben —, zu übergeben wünschen: द-एउमाधितसता MBu. 12, 3170.

— अत्या 1) *voranstellen, erheben über*: पुरुषं तद्विर्येणात्यादधाति Çat. Br. 7, 5, 2, 14. 8, 7, 2, 3. 9, 4, 1, 6. — 2) अत्याकृति *widerwärtig, unerwünscht*; n. *Widerwärtigkeit, Unglück* (s. auch अत्याकृति): कार्यमत्याकृतिं भविष्यति Prab. 33, 1, 25, 3. MBu. 4, 861. Hariv. 9714. Pañkāt. ed. orn. 41, 6, 8. — Vgl. अत्याधान.

— अद्या *darauf setzen*: अस्तौ को अस्य तदेव: कुसिन्धे अद्या दधौ AV. 10, 2, 5. ग्रीवासु मुखमद्याकृतिम् Ait. Br. 1, 25, 3, 41. Çat. Br. 7, 4, 1, 8.

— अतरा *med. hereinnehmen; in sich haben*: एतमतर्त्तम् आदधाति Çat. Br. 3, 6, 3, 19. त्री प पवित्रा ह्यर्थातरा दधे RV. 9, 73, 8.

— अत्या 1) *darauf legen*: उत्तमे पाणिमन्वाद्याति Kāuṣ. 33. *zulegen* (zum Feuer), *schüren*: अग्निं प्रतिष्ठाप्यान्वाधाय Āçv. Grh. 1, 3. Çāñkh. Çr. 4, 2, 1. med. कथमग्निमन्वाद्यानो ऽन्वाकार्यपचनमाकारयेत् Ait. Br. 7, 12. — 2) *weiter übergeben* (ein Pfand): अत्याकृति Nārada in Mit. 260, 4. Jāñ. 2, 67. यदेकस्य कृते निहितं द्रव्यं तेनापि पश्चादन्यस्य कृते स्वामिने देकोति निहितं तत् (अत्याकृतिम्) Mit. im ÇKDr. — Vgl. अत्याधान, ंधि, ंध्य.

— अया *ablösen*: नेत्रप्राणभ्य आत्मानमपाद्यानि Çāñkh. Br. 17, 7, 23, 12.

— अया *act. hinzulegen, hineinlegen* (nam. Holz in's Feuer; aufsetzen (das Feuer): अयादधामि समिधमग्ने त्वयि VS. 20, 24. Ait. Br. 7, 5. Çat. Br. 1, 3, 4, 5. 14, 8, 15, 12. M. 8, 372. ये प्रेतमग्नात्रभ्यादधति Çat. Br. 14, 8, 11, 1. 2, 2, 4, 8. यवाग्रिभ्याकृतिं दकृति 6, 2, 4, 5. पिण्डौ वोवधे Āçv. Grh. 1, 12. वंशम् Çāñkh. Çr. 17, 10, 9. आर्द्धाग्रेभ्याकृतिस्तस्य Çat. Br. 14, 5, 4, 10. मकृते (अग्नेः) ऽभ्याकृतिस्तस्य Kāñd. Up. 6, 7, 3. आकृचनीयम् Çāñkh. Çr. 13, 29, 6. Kāt. Çr. 4, 7, 15. Gobh. 4, 1, 15. — Vgl. अत्याधान.

— उदा, partic. उदाकृति *erhöht*: उत्तरो ऽर्ध उदाकृततरः Çat. Br. 7, 5, 4, 38.

— उपा 1) *anlegen an*: पत्न्योररत्नी Çat. Br. 10, 2, 2, 7, 8. 4, 1. अरत्नो रशनयाम् 13, 1, 2, 2. *setzen auf*: सलिले स्वबुराक्रान्त उपाधत्तावितावनिम् Bhāg. P. 3, 13, 45. उपाकृति = अरिपित H. an. 4, 99. Med. t. 187. = संयोजित *verbunden* AK. 3, 2, 41. H. 1483. तस्य निष्क उपाकृति आस wohl als Preis ausgesetzt Çat. Br. 11, 4, 1, 1. — 2) *machen zu*: (मा) म-र्तारम् — असहर्ममुपाधा: R. 2, 33, 28. उपाकृति *bewirkt, hervorgebracht*: क्रोषापाकृतिवाष्प Bhātr. 3, 80. तदुपाकृतविकारः Git. 10, 8. — 3) *med. bei sich behalten*: अर्धमिन्द्रियस्यात्मन्युपाधत् TBu. 2, 3, 4, 1. — Vgl. 1. उपाधि.

— प्रत्युपा *wiedererlangen*: प्रलयपपसि धातुः सुसशक्तेर्मुखिभ्यः श्रुतिगणमपनीतं प्रत्युपाधत् Bhāg. P. 8, 24, 61.

— न्या *einsetzen*: ये देवासा नि मर्त्यैश्चादधुः RV. 8, 73, 2.

— निरा *herausnehmen, wegnehmen*: तमिध्मे कृत्वा यमस्याग्निं निरादधौ AV. 12, 2, 54. यः क्रव्यादं निरादधत् 39. बह्विष्कनोविके निरादधुः Kāt. 34, 8. Pañkāt. Br. 17, 12, 2. — Vgl. अनिराकृति.

— पर्या *umlegen* (mit Feuer): पर्याधत्ताग्निना (कुम्भीम्) AV. 9, 3, 5, 12, 2, 51. Ait. Br. 3, 34.

— अनुपर्या *der Reihe nach herumlegen*, act. Ait. Br. 7, 2.

— अभिपर्या so v. a. पर्या Çat. Br. 12, 4, 2, 5.

— व्या pass. 1) *getrennt werden*: यद्यात्मना प्रजया वा व्याधीयते, प-प्रुतो व्या° Shadv. Br. 2, 9. कृद्: Pañkāt. Br. 16, 11, 12, 13. — 2) *sich unwohl fühlen*: व्याधीयते (Çāñkh. दुःखिनो भवन्ति) प्राणाः im Gegens. zu आनन्दिनो भवन्ति Kāñd. Up. 7, 10, 1. व्याकृति *krank* Çat. Br. 14, 8, 11, 1; vgl. व्याधि.

— समा 1) *zulegen* (Holz zum Feuer), *anlegen, anschüren* (Feuer) AV. 6, 76, 1. Çat. Br. 5, 2, 3, 3. 13, 8, 4, 8. R. 3, 9, 33. इध्मे समाकृतिम् AV. 10, 6, 35. 6, 76, 3. *setzen —, legen —, stecken auf, an, in*; Jmd *Etwas auferlegen*: सो ऽहं भारं समाधास्ये त्वयि MBu. 7, 4180. त्वयि भारः समाकृतिः (= आकृति Med. t. 225) 3, 1464. समितो नाव्याकृतिम् RV. 10, 135, 4. समाधायापुधं शम्भ्याम् MBu. 4, 157. वेण्यां शम्भ्याम् Kām. Nitis. 7, 54. पदं मूर्ध्नि समाधत्ते केशरी मतदन्तिनः Pañkāt. 1, 371. अस्त्रमतत्समाधाय *den Pfeil auflegen* R. 2, 96, 50. Hariv. 6839. व्राणैः — समाकृतिः R. 6, 81, 23. ततः शङ्खं समाधाय वदने — तं दध्मौ Hariv. 10482. R. 5, 82, 19. तस्माद्गर्भं समाधत्स्व MBu. 1, 4261. अग्निं यस्तदा गर्भस्तस्या देहे समाकृतिः Brahma-P. in LA. 59, 12. सत्ये अन्यः समाकृतिः AV. 13, 1, 50. यावान्प्रत्यङ्गमाकृतिः 4, 11, 8. 10, 7, 13, 22. इन्द्रे सर्वं समाकृतिम् 29. 11, 7, 1, 2. VS. 9, 3. Kāñd. Up. 8, 1, 3. तृणमुष्टिं समादाय सवितुस्तं समादधत् *legte in die Sonne* MBu. 3, 2933. बलं तत्रे समादधन् 12706. 8724. विश्वा यस्मिन्तुविष्णि समर्पे प्रुध्म-मादधुः RV. 5, 16, 3. कथं चेदं त्वयि कर्म समाकृतिम् Mib. 3, 2899. तमस्य हेतुः कार्यस्य त्वयि चैतत्समाकृतिम् R. 4, 40, 12. Jmd *übergeben*. Jmdes *Hut anvertrauen*: एवं त्वयि समाधाय धर्मराजम् — अकृम्य गमिष्याम MBu. 7, 4253. einsetzen in: तदात्मसंभवं राज्ये मन्त्रिवद्वाः समादधुः Raçh. 17, 8. तत्र दृष्टिं समादधौ *richtete den Blick dahin* R. 2, 93, 23. चित्तम्, चेतः, मनः, मतिम् *den Geist —, die Gedanken fest auf Jmd oder Etwas (loc.) richten*: अथ चित्तं समाधातुं न शक्नामि मयि स्थिरम् Bhāg. 12, 9. चेतः समाधीयतो काम्योत्पत्तिवशे स्वधामनि Bhātr. 3, 40. मनस्तस्मिन्समाधाय R. 1, 17, 33. Pañkāt. III, 162. Buāg. P. 6, 11, 21. ब्राह्मणः स्वामिति मतिं समाधाय R. Gorr. 1, 38, 4. यष्ट्यमेवेति मनः समाधाय Bhāg. 17, 11. Vgl. u. 8. आत्मानम्, मनः ohne Ergänzung: *seinen Geist auf einen Punkt richten, sich sammeln, sich fassen*: आत्मानं स समाधाय योगात्तध्यमप-श्यत Hariv. 579. MBu. 12, 9586. न शशाक समाधातुं मनो मदनवेपितम् Buāg. P. 6, 1, 62. मनः समाधाय निवृत्तशोकः R. 5, 43, 1. समाकृतेन मनसा Buāg. P. 1, 17, 21. ०धी 7, 4, 23. ०मनोबुद्धि R. 4, 17, 46. समाकृति *der seine ganze Aufmerksamkeit auf einen Punkt gerichtet hat, aufmerksam, gesammelt*; von Personen, = समाधिस्थ H. an. 4, 128. Med. t. 225. ध्याने Upag. Av. 13. भर्तृवाक्य° R. 6, 99, 29. सीताश्रुति° 4, 61, 31. भाव° M. 6, 43. पञ्चैन्द्रिय° Hariv. 11573. Ohne Ergänzung Kāthop. 2, 24. M. 2, 53, 104 u. s. w. Jāñ. 1, 26, 351. MBu. 3, 1466. Bhāg. 6, 7. R. 1, 4, 12. 8, 16. 31, 30. 4, 31, 14. — 2) *beladen, belasten*: घनः सुसमाकृतिम् Çat. Br. 14, 7, 1, 42. — 3) *vereinigen, verbinden, zusammenhalten*: नैव शक्या समाधातुं संनिपाते महा-चमः MBu. 6, 146. समाकृति *vereinigt, verbunden, versehen mit*: उपनि-यद्भिः समाकृतात्मासि Çat. Br. 14, 6, 11, 1. वेदी सोपध्यायसमाकृता R. Gorr. 1, 33, 8. कर्मुकं व्यासमाकृतिम् 6, 7, 47. हेमदण्ड° Hariv. 9289. शी-लवृत्° MBu. 12, 1055. तपस्यतमिह स्वाणुं नियमेन समाकृतिम् R. 1, 25, 11. vereint so v. a. *alle insgesamt*: त्रयो लोकाः समाकृताः Hariv. 12209. MBu. 4, 242. Draup. 8, 49. so v. a. *abgelaufen, vergangen*: कृ-च्छ्रात् द्वादशरात्रे तु तस्य राज्ञः समाकृते MBu. 1, 6614. — 4) *in Ordnung*